

Magyar Nemzeti Múzeum Orsz. Könyvtár BUDAPEST VIII. Múzeum krt. 14-16.

DÉLVIDÉK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Zombor, Csibás
Benő u. 3. Tel.: 207. E. Kiadóhivatal: 207. Éjjel
422. nyomda 213.

Felölös szerkesztő:
MUHI JÁNOS

Előfizetés egy hónap: 5.20 P., negyedéves
15.— P. Levélcím: Zombor, postafiók
102, csekkez. 74.050.

A magyar és német csapatok elhárító tüzében

összeomlottak a szovjet-román rohamok

A szerb-bolgár határon eredményes helyi ütközeteket vívnak a németek
Horia Sima három kiáltványt intézett a román néphez - A szovjet sajtó
érthetetlennek minősíti Törökország magatartását - Atalakitják a finn
kormányt - Svédországban nem változott a parlamenti helyzet

Nagy német erők támadják a Hollandiában földretett angol szász ejtőernyősöket

Berlin, szeptember 18.

A vezéri főhadiszállás hétfői jelentése közli, hogy a hollandiai térségben az ellenség tegnap délelőtt előző nagy légitámadások után ejtőernyős vadászokat és légi uton szállított egységeket tett le a német arcvonal mögött, amelyek süllypontja Arnheim, Nymvegen és Eindhoven térségében van. Délután az ellenség azután Antwerpen és Maastricht között támadásra indult, hogy a földre tett csapataival felvegye az összeköttetést. Különösen Nerpelt térségében alakultak ki eközben heves harcok, amelyek folyamán az ellenség csekély térfelületet ért el északi irányba. A földretett ellenséges erők ellen megindult a németek összefokosított ellentámadása. Maastricht és Aachen között, valamint Nancy térségében a német csapatok továbbra is súlyos elhárító harcokat vívnak nagy ellenséges erőkkel. A nyugati arcvonal többi szakaszain a német csapatok az ellenség számos gyöngébb támadásait verték szét. A Lunevillbe betört ellenséget a németek kiverték a városból. A várostól délre jól halad előre a német ellentámadás. Brest romjai között a védők hősi csapata szűk térségre összeszorítva ismét megállotta helyét a legsúlyosabb ellenséges támadásokkal szemben. Boulogne erődje körül is súlyos harcok tombolnak. Az ellenség itt órákosszat tartó légitámadások után nyugat felől egy betörést ért el, amelyet a németek elretesztek. A Dünkirchen ellen intézett ellenséges támadások megghiusultak.

A V. 1. megtorló tüze tovább zudul Londonra.

Az olaszországi arcvonalon a Lucca és Pistoia térségében indított ellenséges támadások megghiusultak. Nagy tűzárszámú és légi támogatással

az ellenség tegnap egész napon át újabb és újabb hullámokban támadott Firenzétől északra és az adriai partoknál. A veszteségteljes harcokban megghiusultak az ellenség összes áttörési kísérletei.

A szerb-bolgár határon több helyi ütközet zajlott le, amelyek során tíz bolgár harcocsit lőttek ki a németek.

Délredélyben tegnap is megghiusultak az ellenségnek páncélosokkal támogatott támadásait. Eppen így Szonoknál és Grodnónál a németek elhárították a bolsevisták megismételt heves támadásait, a betörési helyeket pedig ellentámadásokkal elreteszelték. Lettországból és Észtországból a legkeményebb harcokra került sor. A bolsevisták nagy támadását,

A nyugati határon a német nép összpontosított erejébe ütközik az ellenség

Berlin, szeptember 18.

A Deutsche Allgemeine Zeitung foglalkozik az elmúlt hét hadiseményeivel és megállapítja, hogy a német határokat ostromló ellenség elleni harcot német részről a lendü-

amely Dorpat térségéig terjedt ki, súlyos harcokban fogták fel a németek. Német csatarepülő kötelékek eredményesen támogatták a balti térségben dúló nagy elhárító harcot. Éjszaka német harci és éjszakai csatarepülőgépek jó hatással támadták a szovjet csapatgyülekezéseket. Légharcokban és a légvédelem tüzében tegnap 75 szovjet repülőgép pusztult el. A Peipusz-tó vizén a német haditengerészet könnyű útegel elsüllyesztettek egy szovjet ágyunaszádót, egy másikat pedig megrongáltak.

Északamerikai bombázók tegnap terrortámadást intéztek Budapest ellen. Az éjszaka ellenséges repülőgépek bombákat dobtak Bremenre, Dortmund térségére és Debrecenre.

let, erő és fanatizmus jellemzi. A német nép minden erejének összefokosásával száll szembe a területét veszélyeztető ellenséggel. A német védekezés a terepadata lehetőségeihez alkalmazkodik.

Számos közismert bolgár vezetőszemélyiség követett el öngyilkosságot

Isztabul, szeptember 18.

Szófiából érkező hírek szerint számos ismert bolgár politikus, egyete-

mi tanár, ügyvéd és hírlapíró követett el öngyilkosságot, a bolsevisták bosszujától való félelmében.

A szovjet sajtó érthetetlennek tartja a török magatartást

Stockholm, szeptember 18.

Az Afton Tidningen foglalkozik a török-szovjet viszonytal annak kapcsán, hogy a szovjet csapatok elértek a török határral. A lap megállapítja, hogy a szovjet lapok az utóbbi napokban feltűnően hallgattak Törökországról és egyáltalán nem közték az Ankarával kapcsolatos jelentéseket. Az Izvesztija c. szovjet

lap most megtörte a csendet és csodálkozásának ad kifejezést Törökország magatartása felett. A moszkvai lap azt írja, hogy a török magatartás valószínűleg érthetetlen és úgy látszik, hogy egyes török vezetőszemélyek teljesen elveszítették valóságérzéküket.

lap most megtörte a csendet és csodálkozásának ad kifejezést Törökország magatartása felett. A moszkvai lap azt írja, hogy a török magatartás valószínűleg érthetetlen és úgy látszik, hogy egyes török vezetőszemélyek teljesen elveszítették valóságérzéküket.

A SVÉDORSZÁGI FELSŐHÁZI VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE

Stockholm, szeptember 18.

A svéd sajtó közli, hogy a felsőházi választások nagy sikert hoztak a kommunista pártnak, míg a észak-aldemokraták 19, a jobboldali pártok 3 mandátumot vesztek. Hanson miniszterelnök kijelentette, hogy a választások eredménye nem változtat a parlamenti helyzeten, mert a kommunisták előretörése ellenére is a szociáldemokraták a többség.

Súlyos harcok Aachentől kétoldalt

Berlin, szept. 18.

Az Interinf. jelenti a nyugati arcvonalról, hogy a német határvidéken folyó harcok süllypontja Aachentől kétoldalt alakult ki. Az ellenség Aachentől délnyugatra nagyobb erőkkel északi irányban fejt ki nyomást, hogy elvágjon egy fontos vasutvonalat.

Hollandiában ejtőernyős és légi uton szállított csapatokat tett földre az ellenség, hogy a belga-holland határvidéken megrekedt offenzíváját újra mozgásba hozza. A német védelem erőfeszítésével megakadályozta, hogy a különböző pontokon ledobott ellenséges erők egységes arcvonalat alakítsanak ki. Az ejtőernyősöket a németek körülkerítették. Megsemmisítésük folyamatban van.

Véresen összeomlottak a Tordánál és Marosvásárhelynél megindított szovjet támadások

Berlin, szeptember 18.

A Német Távirati Iroda jelenti: Vasárnap német és magyar csapatok Torda mellett és Marosvásárhelynél véresen visszaverték a szovjet és román csapatok páncélosokkal támogatott több támadását.

Hivatalos jelentés egyes Tiszántúli városaink bombázásáról

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Vasárnap a koraeszi órákban erős szovjetkötélek repültek be északkeleti határunkon és a Tiszántúli egyes helységei ellen terrortámadást hajtottak végre. Tervszerűtlenül ledobott bombáik a polgári lakosságnak veszélyt okoztak. Károk keletkeztek. Vadászaink és légvédelmi tüzéréjük hatásos működése következtében több ellenséges bombázó lelövését jelentették.

A legnagyobb heveségűvé fokozódott a keleti front északi szakaszán dúló nagy csata

Berlin, szept. 18.

Az Interim jelenti a keleti front északi szakaszáról, hogy a Baltikumért folyó nagy csata a Baucok, Modolin és Wirz tó körüli súlypontokon a legnagyobb heveségűvé fokozódott. A német hadoszlopok lényegében felfogták az ellenség támadásait, Bauctól északra áramonként válságos helyzet előtt áll, mert a szovjetszerepek mélyen betörték a német állásrendszerbe. A német védők gyors ellentámadással körülfogták, majd szétarabolták a betört erőket, végül pedig sikerrel retesztették el a betörési helyet.

A harcok heveségét mutatja, hogy három nap alatt ezen a szakaszon 234 szovjet páncélos semmisült meg.

Sok német repülőezred eredményesen vette ki részét az elküzdött elhárító csatából.

Walk, Modolin és a Wirz tó térségében eredménytelenek maradtak az ellenség azon erőfeszítései, hogy mélyebb betörést érjen el.

A Visztula és a Bug között nagy szovjet erők kísérelték meg a modlini erőd lerohanását.

Varsó és Prága elővárosa között fokozódott a tüzérégi tilt.

Kroszno térségében a támadó szovjetszerepek újabb területekre terjesztették ki támadásaikat. A Duklától nyugatra lévő szakaszon a németek eredményesen feltartóztatták az ellenséget.

Amerika támaszpontokat szerez a Fülöp szigetek megtámadására

Tokió, szept. 18.

A Domei iroda közli, hogy amerikai csapatok szálltak partra a Piriú és Morotai szigeteken. Az ellenség a most megtámadott szigeteket ugródeszkának tekinti a Fülöp szigetek megtámadására. Az ellenség partraszállását egy héten keresztül heves légitámadások kíséztették elő.

A harmadik amerikai hadihajó egy-

segi hajókat végre a partraszálló vállalkozást.

Japánban megjegyzik, hogy ez az első eset, hogy az amerikai hadihajó Mac Arthur szárazföldi csoportjával együttesen hajt végre támadó vállalkozást. Japán nem lepte meg az ellenség előrelépési kísérlete, amely minden tekintetben felkészült japán csapatok között.

Harmincöt ellenséges hajót süllyesztett el az új német fegyver

Berlin, szeptember 18.

Mint a Német Távirati Iroda jelenti, a haditengerészet egyik szakértője külföldi sajtóképviselek előtt magyarázatot adott egy új német harci eszközről: a robbanócsónakról. A robbanócsónak egyszerű jármű, amely alakjára nézve versenycsónakhoz hasonlít, s irányítása egy parancsnoki hajóról történik, míghelyt elérte bevetési területét. A robbanócsónakban egy ember foglalt helyet, aki a cél előtt mintegy 220 méter távolságban a robbantógyújtó beállítása után megnyom egy emeltyűt, mire a hajógépezet kiveti őt a csónakból. Ettől a pillanattól kezdve működésbe lép a távolirányító szerkezet, melynek segítségével a robbanócsónakot a parancsnoki hajóról az ellenséges hajóhoz lehet irányítani. A csónak legkisebb érintkezése az ellenséges hajóval elegendő ahhoz, hogy kiváltsa a robbanást, amelynek hatása akkora, hogy minden ilyen módon „megtorpedózott” hajó elsüllyed, illetve ha úrtartalma 10.000 tonnánál nagyobb, az illető

hajó a legsúlyosabb sérülésekkel hosszú időre használhatatlanná válik. Az új harci eszközzel eddig 35 angol-amerikai szállítóhajót torpedóztak meg, melyeknek úrtartalma összesen mintegy 225.000 tonna. Az új csónakokat csoportosan is bevették.

Felszólították a volt bolgár minisztereket, hogy letartóztatásuk végett önként jelentkezzenek

Szófia, szept. 18.

A bolgár milícia törzsfőre felszólított minden volt minisztert és országgyűlési képviselőt, akik 1940. óta voi-

tak a kormány, illetve a szobranje tagjai, hogy letartóztatásuk végett haldéktalanul jelentkezzenek a törzsfőre felé.

Erős német kötelékek támadják a Hollandiában földet ért angolszász ejtőernyősöket

Berlin, szept. 18.

Az Interim jelenti, hogy az angolszászok vasárnap délután újabb erőfeszítést tettek Hollandiában leért ejtőernyősöknek és légtáron szállított csapatoknak. A németek nagy erővel

támadják az ellenséget.

Az egyik repülőerő elfoglalására lezárták 200 főnyi angolszász ejtőernyős csoportot a németek szétverték. Az ellenség maradványai a környékbeli erdőségeken keresnek menedéket.

TURUL

Filmszínház - Tel. 328

KEDD - CSÜTÖRTÖK

AZ ELLOPOTT TITOK

Főszerepben:

SIEVANA JUCHINO
PAOLO BARBARA,
ANTONIO CENTA,

Pótműsor: magyar és UFA hirdető

fölötti győzelmet is jelenti. A nyilatkozat után az igumen egy díszesen kiállított iratot nyújtott magas vendégének, amely a kolostor és a hozzá tartozó 20 szerzetesház főnökeinek aláírásával ellátott hírségnyilatkozatot tartalmazta.

A nyugati határokon mélyen tagozott megerősített övezetre támaszkodik a német védelem

Berlin, szeptember 18.

Német katonai körökben nyomatékosan utalnak arra, hogy a modern harci eszközök, mindenekelőtt a páncélos és légifegyvernem technikai fejlődése az erődvonalakat — a Siegfriedvonalat sem kivéve — megfosztotta jelentőségüktől. Ehelyett a német védelem a nyugati határokon mélyen tagozott megerősített övezetekre támaszkodik és Aachen és Luxemburg között ebbe az övezetbe tört be a harmadik amerikai hadse-

reg, de a tulajdonképpeni erődítmenyekig még nem jutottak el. Maga Aachen változatlanul német kézen van. A város ellen indított közvetlen támadás visszautasítása után azonban az amerikek most délkelet felől igyekeznek megkerülni a várost. A belga-holland határon a Schelde északi partján alakított angol híd fő megsemmisítésével német részről egyelőre sikerült elhárítani a holland területre való betörés lehetőségét.

Gyors ütemben tárgyalják a francia kollaboracionisták elleni pereket

Stockholm, szeptember 18.

A svéd sajtójelentések szerint Párizsban több mint 5.000 franciát tartóztattak le azzal a váddal, hogy áruló a francia népek, vagy együtt-

működtek a németekkel. Ezeket a politikai pereket gyors ütemben tárgyalják és a bíróságok kétéltű halált, börtönbüntetést vagy politikai jogvesztést szabnak a vádlottakra.

Szovjet rémuralom Romániában

A Német Távirati Iroda jelenti: Román menekültek nyilatkoztak a Német Távirati Iroda munkatársának arról, hogy a szovjet hatóságok hogyan járnak el a román lakossággal szemben. A menekültek előadása szerint a lakosság nagy részét felszólították a jelentkezésre. A jelentkezőket deportálták, akik pedig nem jelentkeztek, azokat felkutatják és agyonlőtték. A szovjet katonaság gépfegyverrel lött az élelmiszert kérő tömegekre.

bant bombák kiemelésehez és eltávolításához a szovjet hatóságok a román polgári lakosságból vezényeltek ki összeállított osztagokat. Az időzített bombák közül több a kiszedés alkalmával robbant fel és az összes ottantűzőkódoltak megölte.

A Német Távirati Iroda jelenti: A szovjet hatóságok a megszállt román területekről nagymennyiségű gabonát szállítottak ki minden ellen szolgáltatás nélkül a Szovjetunióba.

Forradalmi állapotok Braziliában

Lisszabon, szeptember 18.

A brazil kormánytól akkreditált amerikai nagykövét repülőgéppel Washingtonba utazott. Mint hírlik a utazás összefüggésben áll a Braziliában uralkodó rendkívüli állapotokkal. A brazil-uruguayi határról olyan hírek érkeztek, hogy Braziliában forradalmi hangulat észlelhető és számos vezető tábortokot, valamint politikai vezető személyt letartóztattak.

Átalakítják a finn kormányt

Moszkvai jelentés szerint a finn kormány élére valószínűleg Uusko Castrén, a legfelsőbb közigazgatási bíróság elnökét nevezik ki és az egész finn kormányt átalakítják.

Moszkva célja: A Balkáni Szovjetek Uniója

fito szófiai küldöttsége az összes balkánállamok beolvasztására törekszik — Milyen területekre terjedne ki Titoék elképzelése?

A belgrádi Donauzeitung írja: Moszkva Bulgária esetében is régi, bevált módszerét, a megosztott szerepek taktikáját használja. Ez a taktikai jelenség abban nyilvánul meg, hogy a Szovjetunió még mindig hallgatólagosan lévőnek tekinti magát Bulgáriával, mivel a bulgár fegyverzetet hivatalosan még nem fogadta el és így Bulgáriában politikailag is nem a moszkvai külügyi népbiztoság, hanem Tolbukin tábornok intézkedik. Politikai tevékenységében közvetítő eszközének használja fel természetesen a szófia szovjet ügyvivőt.

Ehhez a taktikához tartozik az is, hogy Moszkva a bulgár kommunista ügyét tisztán bulgár belügynek tekinti, mivel szerinte a Komintern nem létezik és így Moszkva nem foglalkozik külföldi kommunisták kérdéseivel.

Ugyancsak a megosztott szerepek taktikája az is, hogy Moszkva tisztán „balkáni belügynek” tekinti Bulgária kérdését is mégis itt kezd el propagálni azt az eszmét, amelynek megvalósulása a legmerészebb szovjet imperialista álmok valóraválását jelentené. A legújabb akcióval ugyanis bedobták a köztudatba a „Balkáni Tanácsköztársaságok” megalkotását, amely az északi Adriától a Dardanellákig és a Dunától az Égei-tengerig terjedne.

Most már tehát világos, hogy mit értett eddig és mit ért most is Moszkva a

Balkán ujjärendezésének

Kérdése alatt Nyilvánvaló, hogy új Szovjetköztársaságokat akar teremteni Európa délkeleti részén. Egyéves történet az összes balkáni népek számára az orosz példa szerint. Egy olyan hatalmi csoportot, amely a Szovjetuniót egy csapásra a Földközi-tenger keleti medencéjének leghatásosabb államává tenné, sőt az Adrián is teljes rendelkezési jogot biztosítana neki. Egy nagy kísérleti terület Tito Broz és Dimitrov számára, akik életcéljukul tűzték ki az egész Balkán gyors és alapos bolsevizálását.

Azonban a Szovjetunió ezekbe a tervekbe sem szól bele nyíltan. Megelészik annyival, hogy balkáni képviselőjét, Tito „marsallt” tolja előre és általa képviselteti terveit. Eppen most érkezett Szófiából a hír, hogy megérkezett oda Titónak egy küldöttsége, amely a balkáni ujärendezés teljesen kidolgozott tervét vitte oda. Más hírek arról számolnak be, hogy a Georgiev-kormány már meg is adta hozzájárulását a tervhez, amelynek lényege a fentiek szerint az összes balkáni államoknak tanácsköztársaságba való tömörítése az orosz Szovjetunió példájára.

Titoék tevékenysége révén tehát sokkal többről van szó, mint a balkáni államok ujärendezéséről. A terv lényege tulajdonképpen az összes balkáni államok eltüntetése. Ezeknek az államoknak tehát le kellene mondaniok népi és történelmi határaikról, nemzeti jellegükről, hogy egységes szovjet államalakulattá olvadjanak össze.

Hogy a vörös hadsereg csupán ebből a célból hatolt be Bulgáriába, mint ellenséges államba, és ma már világos. A kételkedők kiolvashatják

Petko Stainov bulgár külügyminiszternek a Vaten című török lap számára adott nyilatkozatából. Stainov ugyanis kijelentette, hogy a vörös hadsereg nem azért jött Bulgáriába, hogy városokat foglaljon el, hanem azért, hogy keresztülmasírozzon. Hová? Erről hallgat Stainov. Pedig nem nehéz kitalálni. A vörös hadsereg legközelebbi célja Törökország.

Berlinben

nagy érdeklődést keltett a Szovjetunió legújabb balkáni terve. Hangsúlyozták itt, hogy ezzel nem csak beigazolódot mindaz, amit német részről a Szovjetunió balkáni terveiről mondtak, hanem a valóság lényegesen felül is múlta a jóslatokat. Berlinben még azt is megjegyzik, hogy a német részről elhangzott figyelmeztetéseket éppen Bulgáriában és Romániában szerették baloldali körök német propagandának feltüntetni. Eppen Törökországban, ahonnan Bulgária és Románia árusítását irányították, látják ma, hogy az általuk felidézett rossz szellemet nem panacsolhatják többé vissza és a vörös hadsereg a maga félelmetes valóságában már felsorakozott az ország nyugati határainál, a Dardanellek közelében. Törökországban, különösen Izmitben olyan most a hangulat és a helyzet — ahogy semleges helyen megjegyezték — mint a baromfiudvarban, amely fölött héjja kering. Semleges helyen egyéb-

ként még azt is megállapítják, hogy az események ilyen gyors alakulása a szövetségesek táborában is nagy változásokat idézett elő és könnyen megtörténhetik az is, hogy lényeges eltolódásokat okoz a hatalmi egyensúlyban.

Ujból megindult a német szárnyasbombák támadása Anglia ellen

AMSZTERDAM, szept. 18.

Az angol hírszolgálat jelenti, hogy vasárnap este szürkületkor ujból megindult a német megtorló legyver tüze Anglia ellen. A kiadott hivatalos brit közlés szerint a szárnyasbombák károkat és veszteségeket okoztak.

A Szovjet új erők bevelésével fokozza a balti térségben megindított támadását

Az Interinf. jelenti, hogy a Szovjet új erőket vetett be a balti térségért folyó nagy csatába, hogy kikényszerítse az átörést.

A németek kemény harcokban feljötték a támadásokat.

A varsói térségben meoakadályozták a németek, hogy az ellenség Praga elővárosából a Visztulán átkeljen is köz-

vetlen támadást intézzen Varsó ellen. Szanok és Krosno szakaszán az ellenség fokozta erőfeszítéseit.

Az erdélyi térségben a német légerők állandóan nagy erővel támadták a szovjet és román csapatösszevonásokat, valamint az utánpótlási forgalmat és redményesen támogatták az elhátrító harcokat.

Horia Sima három kiáltványa a románokhoz

Berlin, szeptember 18.

A Német Távirati Iroda jelenti: Horia Sima, a román Vasgárda vezére a német szövetséghez hű román nemzeti kormány nevében három kiáltványt adott ki.

A Vasgárda vezére első kiáltványában a román néphez fordul és felszólítja, hogy minden eszközt és alkalmat használjon fel a bolsevizmus elleni harcban. Hangoztatja, hogy a román népnek vissza kell szereznie becsületét, amelyet az árusítás folytán elvesztett és elégtételt kell szereznie a keleti arcvonalon elesett fiairól.

Minden románnak, férfinak és nőnek egyaránt a nemzeti kormány mellé kell állnia és csak ennek a parancsait kell követnie.

A román nemzeti kormány a német birodalom oldalán olyan új országot fog felépíteni, amelyben mindenki megtalálja az öt megillető jogokat.

A második kiáltvány felszólítja a román nemzeti hadseregbe való jelentkezésre. Horia Sima ebben a kiáltványban felszólítja a románokat, hogy jelentkezzenek vagy a német parancsnokságokon, vagy pedig a német birodalom és a szövetséges államok területein található román külképviseletekél a román nemzeti hadseregbe, amely a bolsevizmus ellen küzd a német hadsereg oldalán.

ERDÉLY

Horia Sima harmadik kiáltványa Erdély kérdésével és a magyar-román konfliktussal foglalkozik. A ki-

áltvány megállapítja, hogy Erdély kérdése újra vitás lett a magyarok és a románok között. Az a harc, amely most Erdélyért elindult, fájdalmasan érinti a román nemzeti köröket, amelyek jól látják, hogy sokkal nagyobb ügy fog kockán, mint a két nemzet területi vitája. Horia Sima megállapítja kiáltványában, hogy Erdély kérdésével azok vetették fel és azok dobták oda csalétkül a románoknak, akik ezzel akarták elterelni figyelmüket a tulajdonképeni veszélyről.

Az igazi veszély a bolsevizmus, amely a magyar és a román nép szembeállításával Európa kapuját akarja megnyitni a maga számára. A kiáltvány azután megállapítja, hogy most nincs ideje területi viták elrendezésének. Erre majd akkor kerül sor, amikor az európai közönség minden népe sorsát a hozott eldöntésekkel arányban elrendezi. Románia útját egyedül a keleti arcvonalon elesett hősök szabják meg. A népet a legnagyobb veszély fenyegeti. Minden erőt össze kell fogni, hogy az elkövetett nagy hibát helyrehozhassák.

A angolszász tömegtámadások nem tudták megnyitni az utat a Po síkság felé

Az Interinf. jelenti az olaszországi arcvonalról, hogy Firenzétől észak keletre és keletre a hegyiségeken átvető szorosok mindkét oldalán heves küzdelmek folytak, amelyek során a németek visszaverték az ellenség támadásait.

Az adriai szakaszon fokozódó erővel tombol a nagy csata. Az angolszászok 9—10 hadosztályt indítottak támadásra, köztük 4—5 páncélos hadosztályt, azzal a céllal, hogy kikerüljenek az átörést a Po síkság irányában.

A német védelem 34 páncélos és 19 páncélos járművet megsemmisített. Az ellenség csak kisebb betöréseket tudott elérni. A németek szilárdan tartják állásaikat.

Egyre nehezebb harckocsikat rendszeresítenek

A második világháború egyik döntő fegyvere a páncélos. A páncélos fegyvernem rányomta bélyegét mai hadviselésünkre és így felszerelésének alakulása a mai háború csatáinak arculatára is hatással van.

Földi csatahajónak nevezhetjük a harckocsit, mert ugyanazok a tulajdonságok jellemzik, mint a tengeri csatahajót. Még is találhatjuk a harckocsi fejlődésében ugyanazt a jellemző folyamatot, ami a csatahajó fejlődésében is feltűnik: az egység-súly folytonos emelkedése a fegyverzet és páncélat növekedésével.

Amikor 1939-ben és 1940 nyarán a német páncélos kötelékek a lengyel és francia hadjáratokban példátlan sikereiket aratták, nehéz kötelékek zöme a Pz. III. és Pz. IV. 18 és 22 egységekkel harcolt. (Amint egy hadihajókötelnél is a flotta harccéltékét a legnehezebb harci egységek határozzák meg, úgy egy páncélos köteléknél is a bevetett legnagyobb súlyú nehéz harckocsik döntik el a főlény kérdését.) Az átlagos harckocsisúly a nehéz páncélszármazékok csoportjában a német hadseregben mintegy 20 tonna volt, a francia és angol páncélos erőknél ennél jóval kevesebb. (Utóbbi tény volt sikertelenségük egyik oka is.) Ma a német nehéz harckocsikötelmék átlagos harckocsisúlya az 50 tonna körül jár és a világ legkorszerűbb nehéz harckocsijából kiadódó átlagos súly is mintegy 40 tonna lehet. A háború folyamán tehát a nehéz harckocsik átlagos súlya több, mint megkétszereződött.

KORSZERU NEMET NEHÉZ HARCKOCSIK

Első helyen kell megemlíteni, már legnagyobb súlya miatt is, a német Pz. VI. jelzésű, köznapi nevén Tigris harckocsit. Mint ismeretes, ezt akkor fejlesztette ki a német haditechnika mikor a Pz. IV. Speciál nehéz harckocsinak nem csupán egyenrangú, de sok szempontból fölényes ellenfele akadt a szovjetorsz. T. 34. harckocsiban. Már pedig egyenlő harcerező harckocsik összehasonlása esetében a mennyiség dönti el a csatát (természetesen az egyen harci tudása a döntő a végső fokon, de a mindennapos átlagos összehasonlásokban mégis a számbeli fölény a döntő szó).

A Pz. VI. Tigris súlya 62 tonna. Fegyverzete 1 db. 88 mm.-es hosszúsóvű ágyú és több géppuska. Széles nyomtávu lánctalpa van. Hajtóműve a német felhényos vontatók rendszerén alapszik és erősen védett. Összesen kilenc vezetőkerék van két sorban. A Tigris páncélatálya nyaként 175 mm. vastagságot is elérő személtelét, 5 fő

A Tigris alkalmazhatósága, főleg a felfelé talajon, nem korlátlan. Ezért fejlesztette ki a német haditechnika a Pz. IV. és a Tigris közötti átmenetként a Panther (Párduc) harckocsit. A Panther 40 tonna. Fegyverzete egy 75 mm.-es hosszúsóvű ágyú, személyzete négy fő. Külalakításánál különösen ügyeltek arra hogy a páncélfelületek megfelelő hajlásszög alatti elhelyezésével pótolják azok kisebb vastagságát. Így gyors nagy tüzező és jól védett nehéz harckocsikhoz jutottak, amely kisebb lánctalpnomásánál fogva felálló talajon is nagyobb sikerrel alkalmazható, mint a Tigris. Haj-

tóműve a Tigriséhez hasonló, kilenc vezetőkerék van két sorban.

ANGOL ÉS AMERIKAI NEHÉZ HARCKOCSIK

A két német nehéz harckocsival szemben angolszász részről elsősorban a General Sherman és a Churchill mintájú harckocsik kerülnek bevetésre, míg a szovjetorsz. T. 34. és KV. I. és II. harckocsikat alkalmazták.

Az amerikai General Sherman harckocsi 34 tonnás. A M. 3. mintájú General Grant nevű harckocsik továbbfejlesztése és M. 4. jelzést viseli. Páncélatálya öntött acél, ez síma formát ad (de kisebb szilárdságot!) és könnyebben gyártható. Hajtóművét három kettős vezetőgörgő jellemzi. Páncélatálya az alvázon 18—65 mm., a lövegtornyos 30—244 mm. Fegyverzete egy 75 mm.-es ágyú és egy géppuska, valamint egy légvédelmi géppuska a toronyban. Személyzete öt főből áll. Méretadatai: hossza 5.65 méter, szélessége és magassága 2.75 méter. Néhány adat terepjáróképességére vonatkozólag: 0.70 m. magas függőleges falra felmászik átmeleg a 2.20 m. hosszú árkon és 1.28 m. mély vizen átgázol, a kocsi aljának magassága a talajtól 38 cm. Uton 300 km., terepen 100 km. távolságra eleget üzemanyagot tud magával vinni. A harckocsiba csillagmotort építettek be, az amerikai harckocsik ki zárólag repülőgépmotorokkal járnak. Sebessége uton 36 km/óra

Az angol Mark IV. A. 22. jelzésű neve: Churchill. Súlya mintegy 38—40 tonna. Páncélatálya az alvázon 16—100 mm., a toronyon 80—180 mm. Ez a harckocsi elsősorban a partraszállási körülmények figyelembevételével készült és elsősorban nagy gázlóképességére kell gondolnunk. Felépítésénél is ez a gondolat jutott érvényre. Tizenegy vezetőkerék hajtóművéről ismerhető fel legjobban. Fegyverzete: a toronyban halfontos páncéltörő ágyú. Ezenkívül van még a toronyban egy géppuska és egy légvédelmi géppuska, továbbá egy kódvető pisztoly. A vezető mellett van kilövési lehetősége egy géppuskának és két géppisztolynak. A harckocsi személyzete öt fő. Méretadatai: hosszúsága 7.10 m., szélessége

3.25 m., magassága 2.65 méter. Terepjáróképessége figyelemreméltó: 1.13 m. magas függőleges akadályt mászik meg, 2.80 méteres árkon átmeleg és 2.40 m. mélységű vizen is át tud gázolni. (Utóbbi esetben a harckocsi teljesen vízmentesen elzárható, a motor működésének biztosítására pedig a kipufogócsövet hosszú toldattal látták el.) A harckocsi alja és a talaj között 51 cm. különbség van. A harckocsi üzemanyagkészlete uton 260 km., terepen 80 km. megtételére elegendő. Sebessége 26 km/óra. Újabb változatában 76.2 mm.-es ágyú van, valamint egy 40 mm.-es légvédelmi gépágyú.

A SZOVJETORSZ NEHÉZ PÁNCÉLOSOK

A szovjetorsz harckocsik közül a T. 34. volt a háború egyik legnagyobb meglepetése, mert ez volt az első ellenséges harckocsi, amelyben a német páncélosok méltó ellenfelekké akadtak. Ennek az öt vezetőkerék, öntött acél páncélatálya harckocsinak jellegzetes külseje van és a harctéri jelentésekben sokszor szerepel. A harckocsi súlya 26.3 tonna. Páncélatálya az alvázon 14—100 mm., a lapos és alacsony tornyon 16—45 mm. Fegyverzete egy 76.2 mm.-es hosszúsóvű ágyú (a régi példányokon rövidcsóvű löveget találunk) és két géppuska. Személyzete négy fő. Néhány méretadat: hosszúsága 5.90 m., szélessége 3 m., magassága 2.45 méter. Terepjáróképességére jellemző adatok: megmászik 0.90 m. magas függőleges falat, átmeleg 3 méteres árkon, átgázol 1.10 m. mély vizen. A harckocsi alja és a talaj között 38 cm. van. A T. 34. harckocsiban különleges, repülőgépmotorból szerkesztett orosz nyersolajmotort találunk, amely könnyű, jó teljesítőképességű és gazdaságos. Így a harckocsi üzemanyagkészlete uton 450 km., terepen 260 km. megtételére elegendő. Legnagyobb sebessége 50 km/óra.

Az újabb szovjet harckocsik közül itt megemlítenénk még a KV. I. (Klám Vorosilov I.), amely 44 tonnás, fegyverzete egy 76.2 mm.-es ágyú, motorja azonos a T. 34. harckocsival, csupán páncélatálya jóval erősebb és sebessége kisebb.

dörrennek a kilövések. Elgondolom, milyen sürgés-forgás, megbőlyögött hangyaboly most a tűzéből. Lázasan dolgozhatnak a tűzerek. Szó, tűz, ösztűz, egymást váltva. Eltűnt egy félóra. Csend borul ismét az erdőre. Már sötét lesz minden, csak az leten szemei, a csillagok ragyognak és a magyar őrszemek ezeme van nyitva. Az ezredparancsnok távbeszélőn még parancsot ad egységeinek.

— A muszkák valamire készülődnek. Legyetek réseal... Az éjjel csendes már és alszik, akinek aludni lehet...

Hajnali 3/5. Borzalmas zengés, csattogás. Riádtan ugrunk telpra. Kivülről kiáltás hangzik: Riádó! Gyorsan csomagolunk, mert a hadi szerencse még leten kezében van. Gyilkos orosz tűz hasogatja, tépi a földet. Mi sem várunk magunkra. Az őszekötő tiszt parancsot továbbít:

Zárótűz az egész vonalra!
És felhőrdülnek a mi ütegeink is. Kezdődik a harc. Jelentések érkeznek. Gyorsan, idegmaró változatossággal: A jobb szárnyon már rohamoz az orosz! — Már a drótakadályaink előtt vannak! Parancsok, jelentések hangzavara, Zárótűz! Ellen-támadás! Ropognak a géppuskák, golyószórók, géppisztolyok... Allok egy tanya mellett. Itt van egy üteg. A tűzerek éppen az áttűzsedett lövegcsöveket kötözgetik vizes ronggyal. A tanyában ukrán asszony és gyermek. Tehenet fejnek, mintha mi sem történe. Megszokták már a háborult. Ijedt madarak röpködnek a levegőben. Csak egy kis paccirta tril láz nyugodtan a buzatáblák felett. Ő tud, az nem fél... A falu felől, ahová visszahúzódtunk, erős motorzugas hallatszik. Egyszer csak örömköltés vonul végig sorainkban:

— Jönnék a Zrinyi rohamlővegek! És jönnék kusznak irgalmatlanul. Felzárkóznak a gyalogsághoz. A reteszállásból előrelendülünk. Előre már és soha hátra. Támad a gyalogságunk. A hajducszéd támad! Ragyog a nap. Nevet az leten! És vinnal vissza az orosz... És hozzák az első foglyokat.

Dr. László István hadtudósító.

Amikor a Zrinyi-rohamlővegek megjelennek...

Valahol Galiciában...

A harcokban megtépzott Jozetowkai-erdő fái bánatosan bólogatnak az esti alkonyatban. Az ezredparancsnoki állásban nagy volt a sürgés-forgás. A figyelőkből komoly jelentések érkeztek távbeszélőn. Odaát valamire készülődött az orosz. Időnként az ellenség részéről el-elődördült egy lövés, aztán csend, alattomos, idegterelő csend. Az orosz harcálláspontok figyelésünk közepontjában álltak. Minden ellenséges harcálláspontot már napokkal előbb jól bemért a tűzérőnk és térképünkre pontosan berajzolták. 8 óra lesz tíz perc múlva. A tűzérőszekötő tiszt az ütegekkel beszél:

Kérek egy üteg ösztűzet az ut menti házra: harckocsi gyülekezés! Néhány perc: és megrázkodott a Jozetowkai erdő. Fejünk felett vijjogva

hasították a levegőt a lövedékek. Aztán morajló dörrenések — becsapódtak... Az őszekötő tiszt újabb parancsot továbbít:

— Gábor és Hugóval lassu, sortűzet: gyalogsági gyülekezés! Mint valami megfontolt pörölycsapás, úgy dobant bele az ágyuk kurjantása az esti levegőbe. Az orosz nem viszonozta a tüzet, az orosz alattomosan készülődött. Alattomosan de nem nyugodtan, mert ütegeink gyurni kezdték a földet talpuk alatt.

Beszélgettek Földvári Bertalan zászlóssal, az őszekötő tiszttel.

— Tűzrendszerünk jól ki van építve. Nem csak az én osztályom, hanem a szomszédos ezredék tűzerosztályai is egy célra tudnak hatni. Egyszerre 88 cső okádhhatja a tüzet az előttünk lévő ellenséges célokra. És egymást követve, egymásba folyva

Magyar hegyivadászó a Kárpátokban

KIRAKAT:

„A kasszához senkit se engedsz...”

Mindig a helyes arány a fontos. A világegyetem törvényei a csillagok járását irányítják, az Angol Parkban pedig a vasszék gondoskodnak a hullámvastól biztonságáért. A nagy kasszák pásztorát hármasszékben mindig rejtik, az utcai és parki kasszák és kasszákhoz elég az odaállított gyerekek. Mindenütt elég az arány a fontos s a neveltség ott kezdődik ahol az arányosság nem érvényesül.

„A kasszához senkit se engedsz...” — hallottam a múlt egy májusi árszékben sátorban. Mire az arányosság és neveltség a kasszához senkit se engedsz... az egész kassza arányosság, egy kerek kassza és kasszákhoz senkit se engedsz... Mire az arányosság és neveltség ott kezdődik ahol az arányosság nem érvényesül. Mire az arányosság és neveltség ott kezdődik ahol az arányosság nem érvényesül.

hangzott tehát nagyon is jogosan a szigorú sőtöli figyelemre. S amint az első pillanatban mosolyogtam, pár perc múlva egészen világosan és tisztán állott előttem. A kassza — az igenis kassza volt ebben a kis sátorban is azok, akikhez ez a kassza tartozott és akiknek a sorsa ettől a kasszától függött, jogosan félték és jogosan sőt kötelességszerűen gondoskodnak biztonságáról. Megkövetelte azt ebben az esetben a helyes arány. Mert ami a nagy kasszánál neveltségesen elégtelen volt volna, a kis fagyaltos sátorban éppen elegendő. A kassza biztonságban volt és a mezőgazdaság kis serege ott a sátor körül áhítattal ágaskodtak és békés fejükben szinte felforrósította a kíváncsiság, a kassza meglátásának vágyát. Mi is lehet az a kassza? Nagyon nagy dolognak kell lennie, ha ilyen szigorú parancs veszi körül. S valóban: a kassza nemcsak a parancs ereje, hanem misztikus erő is védte.

S amíg ezen így gondolkodtam, a helyes arány kérdése sokféle változatban felvetődött, megvilágosodott. Mostanában sok parancs és figyelemre hangzik el s ezek között olyanok is vannak, amelyeknél nagyobbakat már alig kaphatunk. Fel az ezeréves határokkal! — hirdetik az újságok. A hazavédelmére mindent fel kell áldoznunk! — hangzik vezetőink ajkáról. S a kis ember valósággal megborad, amikor ezeket a parancsokat hallja és lelki szem előtt felmagasodnak azok a feladatok, amelyekre a történelem szólítja. Pedig mindig meg kell keresni a helyes arányt, meg kell találni a feladatok tömkelegében a magunk erejéhez mértéket, s akkor már nyugodtan gyűrözhetünk neki a nagy parancsok végrehajtásához. Mindig a helyes arány a fontos. S a feladatok arányos megosztásáról mások gondoskodnak helyettünk. Végezzük el azt, amit reánk ró hivatali, hivatalbeli kötelességünk még

akkor is, hogy a békés életkörülmények többszöröse is az, de ezen felül is vállaljunk, tegyünk annyit, amennyi megnyugtató jelkiismeretünket.

Fel az ezeréves határokkal! A Hazát minden áldozat árán megvédjük! Ha zavarbajövünk miatt, hogy a kasszát feladat nincsen arányban erőnkkel, tehetségünkkel, akkor iparkodjunk ki-

alakítani magunkban e nagy parancsok lelkiületét. A helyes arány törvénye megtanít arra, hogy a leghatékonyabb foglalkozás, a legelgondoltabb poszt is határvédelem, honvédelem. A nagy parancsok átélése megsokszorozza az erőt, türelmessé, nyugodtá tesz, erőt ad a nehézségek, szükséges elviselésére.

Ujvidéknek sikerült nagyobb mennyiségű tüzelőanyagot biztosítani a közületek és a lakosság számára

Az újvidéki város vezetőségének sikerült nagyobb mennyiségű tüzelőanyagot biztosítani a közületek és a lakosság szükségletének kielégítésére.

A lakásületek a legközelebbi időben belül már meg is érkeznek Ujvidékre és az elosztás haladéktalanul megkezdődik. Különös gondot fordít a városvezetés a pétek tüzelőanyaggal való ellátására, úgy hogy a pékműhelyek szükséglete minden körülmények között biztosítva van.

Az újvidéki lakosság körében nagy megnyugvást keltett a város gyors és eredményes intézkedéseinek híre.

A vidéki városok tüzfűtőelhelyezésének gyakorlati megoldása

A Faforgalmi Központ felhívta a városok és községek előlőrőseit a fűtőelhelyezés megszervezésére. Erre azért is szükség van, mert a háborús idők folyamán a MÁV szállítási nehézségekkel küzd s így nincs módjában olyan mértékben eleget tenni tüzelőszállítási kötelezettségének, mint a múltban.

Bár a Faforgalmi Központ felhívására már nem sok idő áll rendelkezésre a vidéki erdőfelügyelőségeknek, hogy a kassza arányosság és községek rendelkezésére bocsássák, de gyors intézkedésekkel még mindig kielégítő eredményt érhetnek el.

Igen sok város és község rendelkezik saját erdőjével. Ezek a közületek sürgősen kell hogy gondoskodjanak bizonyos mennyiségű fa kitermeléséről.

Ha már most idejében megtörténik az intézkedés a szállítási lebonyolítására is, akkor aránylag kevés fennakadás lesz a faellátás körül.

A közönségnek természetesen számolni kell azzal, hogy ha nem tánik kellő beosztással a tüzelő anyaggal akkor éppen a legkeményebb télen fog fagyoskodni. A takarékoság elve a mai időkben elsősorban a fűtésnél kö-

telező. Gondoljunk arra, hogy honvédeink a harctereken életüket kockáztatták a mi biztonságunkért.

Elégdjünk meg mi is itthon olyan meleg lakással, amely normális életlehetőséget, de nem fénytűzést jelent.

Egyedül a közönség igazán meghozhatunk hőiesen küzdő drága magyar véreinkért és nélkülözö embertársainkért.

A tüzelővel való takarékoság azonban nemcsak az egyes háztartásokra kötelező, hanem elsőrangú kötelessége a hivataloknak is. Az elmúlt télen sok vidéki városban és községben tapasztalták, hogy egyes hivatalokban szinte kánnakul hőmérséklet uralkodott. Tehát a hivatali helyiségeket úgy kell fűteni, hogy a tisztviselők meg ne fázzanak, de oktatlan és bűzös pazarlás volna nyakló nélkül tüzelővel tönni a kályhákat.

Manapság több repülő bizottság működik, s így igazán nem tűközne nehézségekbe, ha egyiknek kötelességévé tennék a fűtés ellenőrzését is. Ez az ellenőrzés azonban ne csak az egyesekre terjedjen ki, hanem a hivatalokra is.

A Légtáncosok Ligája közleménye: Házcsoportóvóhelyek korszerűsítése és kiépítése

Közöltük már, hogy ezekben a napokban minden házcsoportparancsnok megkapja a polgármesteri hirdetményt a házcsoportóvóhelyek korszerűsítésére vagy kiépítésére. A hirdetmény pontosan tájékoztatja a parancsnokokat vagy helyetteseket a tennivalókról, amelyeket felelősen és kötelességszerűen kell elvégezni. A parancsnokok ezeket a tennivalókat hatóságilag személyekként végzik el, tehát esküjükhöz híven kell eljárniok. Tájékoztatójuk mégis közöljük, hogy azokban a házcsoportokban, ahol jelenleg nincs házcsoportparancsnok, sőt a helyettes is akadályoztatva van, a szomszédos házcsoport parancsnoka kapja meg az utasítást a kijelölésre és a kiépítés állandó ellenőrzésére. Ezt az utasítást is éppen úgy kell elvégeznie, mint ha a saját házcsoportjáról lenne szó.

Azokban a házcsoportokban, amelyekben egyetlen alkalmas pince sincs, vagy egyáltalán nincsen pince, árokóvóhelyet kell építeni. Ezekben a házcsoportokban tehát árokóvóhely számára kell helyet kijelölni. A kijelölés éppen úgy történik, mint a fenti esetekben. Ismeretes, hogy Zomborban nagyon sok helyen magasan áll a talajvíz s emiatt nem lehet mélyebbre ásni. Árokóvóhelyet azonban ebben az esetben is lehet készíteni. Az árokóvóhelyek létesítésére szolgáló terveket és utasításokat 20 filléres áron bármelyik trafikban, vagy a Légtáncosok Ligája irodájában is meg lehet kapni. Bár az árokóvóhelyek készítésének elrendelésére csak a pinceóvóhelyek kötelező kiépítés után kerül sor, pincevel nem bíró házcsoportok nagyon jól teszik, ha megállapodnak ilyen árokóvó-

hely építésében s ehhez hozzá is kezdenek.

Külön figyelemre méltó a háztulajdonosokat, hogy semmiféle akadály se górdítsanak az óvóhelyek kiépítésébe.

Az óvóhelyek kiépítésével az emberi életet védjük s ez mindnyájunk közös érdeke.

Leküzdhetetlen anyagi nehézségek esetén a szükséges felvilágosítással a város légtáncos elnöke (tűzoltó-főparancsnok) szolgál.

KÁRJELENTŐ IVEK

Légitámadás esetén a házcsoportparancsnokok karjelenő iven teszik meg a szükséges bejelentéseket. A karjelenő iven úrlapjai darabonkénti 4 filléres áron a Légtáncosok Ligája irodájában szerezhetők be. Kérjük a házcsoportparancsnokokat, hogy hadakétként szerezzenek be.

A huszbeszolgáltatási kötelesség 25 százalék szarvasmarha és juh beadásával kell teljesíteni

A közellátásügyi miniszter kiegészítette az 1944-45. évi beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt szarvasmarha és juh beszolgáltatására vonatkozó rendelkezéseket. A 107.000/1944. K. M. számú rendeletet az új rendelet úgy módosítja, hogy a gazdálkodó az említett rendelet 2. §. 1. bekezdésének 3. pontja szerint a szarvasmarhát, valamint a 2. §. 2. bekezdése szerint a rétteljesítés után megállapított huszbeszolgáltatási kötelességének 25%-át kasszák szarvasmarha (növényekmarha) vagy juh beszolgáltatásával köteles teljesíteni. A gazdálkodó a megállapított szarvasmarha- vagy juh mennyiség felettségét 1944 októberben, felettségét pedig novemberben tartozik az Állatforgalmi Központ kasszájához átadni az egyes községekben megállapított időpontban és helyben jogosított kasszásoknak átadni.

Az a gazdálkodó, akinek egy-egy hónapra külön-külön megállapított vágóállattal beszolgáltatási kötelessége kevesebb, mint amennyit egy vágóállattal teljesíteni lehet, a megállapított vágóállattal mennyiséget 1944 október havában együttesen teljesítheti. Ha a gazda beszolgáltatási kötelesség így sem tesz ki egy vágóállatot, több gazdálkodó együttesen is beszolgáltathat egy vágóállatot. Ebben az esetben a vételi jegyet annak a gazdálkodónak a nevére kell kiállítani, akinek tulajdonából az állat beszolgáltatásra kerül. A községi előlőrőség — a szükséghez képest — kasszákhoz igénybevételeivel tartozik gondoskodni arról, hogy a gazdálkodó huszbeszolgáltatási kötelességének eleget tegyen. A rendelet hatálya nem terjed ki a hadműveleti területre.

Beürosos nyilvántartás, Lakók nyilvántartási könyve és Kukorica igénylési nyomtatvány kapható Bosnyák József könyvnyomdájában ZOMBOR, Csíhás Benő u. 2.

HIREK

Ügyeletes gyógyszerár: Arany ország-
lán, Szent Háromság tér.

**Elsőtétítés ma 20 órá-
tól reggel 6 óráig**

**CSÜTÖRTÖKÖN OSSZEUL A KÉT
HÁZ.** A Magyar Távirati Iroda jelenti
illetékes helyről közlik, hogy a képviselők
ház szeptember 21-én, csütörtökön délután
öt órakor ülést tart. A felsőház szeptember
21-én, csütörtökön délután öt órakor ülést tart.
A kormányzól kézirat megküldése és az új
kormány bemutatkozása.

Megszűnik a helyi távirat kézvezet-
ményes díjtétele. A Magyar Távirati I-
roda jelenti: A kereskedelem- és köz-
lekedésügyi miniszter a helyi távirat
kézvezetményes díjtételét megszüntette.
A helyi táviratokra 1944 szeptember
18-ától a távolsági forgalomban váltott
táviratokra érvényes díjtételeket alkalmaz-
kazzák.

Eltűnt folyó hó 11-én Szabó Sándor
mechanikus, 15 éves, szőke, szürkés
ruhát viselt eltűnésekor, évente sapká-
val. Kérem ha valaki tud róla jelentse
a legközelebbi rendőrségen.

Pécsett bombabiztos helyre szállított
ták az egyetem értékes üvegtermé-
keit. A légítámaszok számos világírú
műemlék színes üveglakait is tökre-
tették. Kellő előrelátással sok helyen
az értékes üveglakokat és üvegtermé-
ményeket kiemelték a bomlásveszélyből és
bombabiztos pincékbe helyezték el az-
okat. Így történt most a pécsi Erzsé-
bet egyetem aulájának történelmi üveg-
festményeivel is, amelyeknek leiszere-
lését az elmúlt napokban fejezték be.
Az értékes üveglakok egy óra az e-
gyetem óvóhelyén várják békésebb
idők elkövetkezését.

Gép- és gyorsíró, aki kéz helyett
lábbal ír. A norvég lapok részletesen
számolnak be arról, hogy egy fiatal
leány, aki szerencsétlenség folytán
mind a két kezét elvesztette, nemrég
fejezte be a kereskedelmi tanfolyamot
és minden vizsgáját a legjobb ered-
ménnyel tette le. Irásbeli dolgozatai
nem maradtak el társnői teljesítményei
mögött, bár ezeket lábujjával írta. Sőt
mi több: letette a képesítő vizsgát a
gyors és gépirásból is. Irógépen úgy
dolgozik, hogy ugyanarra az asztalra
ül, amelyen a gép van és tíz kézuji he-
lyett, tíz lábujjával dolgozik a billentyű-
kön.

Bulgáriával és Törökországgal szü-
netel a posta- és távbeszélő forgalom.
A Magyar Távirati Iroda jelenti: A
postavezényigazgatóság közli, hogy a
posta- és távbeszélőforgalom Bulgáriá-
val és Törökországgal összeköttetés
hiányában megszűnt. Spanyolországba
és Portugáliába csak légi postai levele-
zés küldhető 20 gramm súlyhatárig.

**26 DINÁR EGY KILO KENYÉR
SZERBIÁBAN.** Most állapították meg
az új gabona- és kenyérárakat Szerbiá-
ban. A kukorica árát 750, a buza árát
1270 dinárban állapították meg. A liszt
ára 1760 dinár. A kenyér maximális ára
kilogrammonként 26 dinár. Bánátban
néhány dinárral alacsonyabbak az árak.
A rendelet ugyanekkor szabályozta a
kereskedői hasznát és a malmok őrle-
si jutalékát.

Műtőóvóhelyet létesítenek Szent-
esen. Szentestől jelentik, hogy a város
elhatározta bombabiztos műtőóvóhely
berendezését. A földalatti műtőt azért
rendezik be, hogy esetleges légítá-
masz alatt is elvégezhesék a legsürgő-
sebb műtéteket.

A fürdés ideje az úvidéki városi jó-
dos gyógyfürdőben. Az úvidéki városi jó-
dos gyógyfürdőben a gyógyfürdő
hétköznapokon déli 12 órától este 6
óráig áll a közönség rendelkezésére.
Csütörtökön és pénteken délután női
gőzfürdő. A fürdő igazgatóság felhívja
a közönséget, hogy lepedőt és törülkö-
zőt mindenki hozzon magával.

**Szabadkán végleg tisztázták: mi-
lyen esetekben közlekedhetnek ma-
gánszemélyek éjjel az utcán.** Meg-
emlékeztünk már arról, hogy Szabad-
kán, ahol az éjszakai mozgástilalom
— Ujvidéken hasonlóan — nem 8,
hanem fél 10 órakor kezdődik, az or-
vosokon, lelkeszéken és bábákon ki-
vül az orvosi segélyért menő szemé-
lyek is közlekedhetnek az utcán a
tilalom tartama alatt. Most a szabad-
kai polgármester közleményt adott
ki, amely szerint, amennyiben a ti-
lalmi idő alatt riadó következik be,
a mozgástilalom alól kivételzetten
kiül mindazok is közlekedhet-
nek, akik erre légóltalmi beosztá-
suk kényszerít. Joguk van továbbá
a lakóknak házuikat elhagynya a leg-
közelebbi háztömbövéhelyet felke-
resni. Minden tilalmi idő alatt köz-
lekedő személy köteles azonban a
járőrök felhívására megállani s ma-
gát azonnal igazolni.

**Kecskeméten megkezdődött a zsidó
ingóságok árverése.** Nagy érdeklődés
mellett kezdődött meg Kecskeméten a
zsidó ingóságok, lakberendezési és ház
tartási tárgyak nyilvános árverése. Az
aukciót többszáz érdeklődő jelent meg
s az új tulajdonosok meglehetősen ma-
gas árakat fizettek egy-egy ház, vagy
ebédlőberendezésért. Egyidejűleg kezd-
ték meg a városban a magánkövetelé-
sek fedezésére kijelölt raktárkészletek
árverését is.

**Újabb halálos áldozata van a sze-
gedi kisvasuti szerencsétlenségnek.**
Mint ismeretes. Szeged Alsóközpon-
tú hívas vátóállás következtében a ta-
nyai kisvasut két szerelvénye egymás-
ba futott. Az összeütközésnek akkor 1
halálos és több súlyos sebesült áldoza-
ta volt. Most azt jelentik Szegedről,
hogy az egyik súlyos sebesült Franck
Györgyné 18 éves asszony is belehalt
az összeütközésnél szerzett sérülései-
be.

A borpiac helyzete. Az utolsó hetek
száradulása után a borpiac bizonyos bi-
zonytalansági állapotba jutott. A nagy-
kereskedelem vásárlásait kezdi meg-
szüntetni, miután a szállítási nehézsé-
gek miatt nem tud hozzájutni a fevá-
sárolt borokhoz. A piacokon így vásár-
lóként csak a hadsereg és a vendéglátó
ipar marad, amelyek egyelőre a magas
árakat minden további nélkül megfize-
ti, de egyes piacokon kezd már vevő-
hiány mutatkozni. Az árak az Alföldön
a kistermelőknél 35—36 pengő, uradal-
maknál 36—40 pengő között váltakoz-
nak hí-fokonként. A számítási nehézsé-
gek miatt a dunántúli minőségi borvi-
dékeken is emelkedik azoknak a száma,
akik az alföldi könnyebb és olcsó bo-
rok helyett a közeli minőségi borokat
vásárolják. Ezzel szemben Egerben és
a keleti országrészek minőségi borvi-
dékein hiányoznak a vevők. (MTI)

**Budapesten kecsketartással segít-
nek a tejhiányon.** Budapestről jelen-
tik, hogy a háborús tejfelhozatali ne-
hézségek miatt egyre többen tartan-
ak kecskét. A „szegény ember te-
hénkéje” többé már nemcsak a kül-
városok szegénynegyedeiben otthon-
nos, polgánjogot kapott az előkelő
budai villák kertjeiben is. A kecske-
tartó városi „tejtermelők” hangsú-
lyozzák, hogy egy kecske 3—4 tagu
család napi tejigényét bővegesen
biztosítja. Amellett igénytelen állat,
téli tartása se okoz különösebb gon-
dot, mert jól tűri a hideget és kevés
lakarmányon megél.

Ezüst — alumíniumból. A könnyűfé-
mek szerepe mind nagyobb és nagyobb
lesz, amint a háborús anyaggyártás
állandóan új ötletekre kényszeríti a fel-
találókat. Így például a legremek-
vezüst ékszerek, csatok, lincok, gyü-
rök, órák készülnek egy Politál nevű
fémből, amely különleges alumíniumöt-
vözet. A Politál teljesen úgy munkál-
ható meg mint az ezüst — tehát cizel-
lálni, zománcolni, vézni is lehet, a fé-
nye is ugyanolyan szép, amellet nem
oxydálódik. Különleges előnye még az
ezüst felett, hogy sokkal könnyebb és
így például egy Politálból készült
„vezüst” tárca kényelmesebben viselhető
a zsebben, mint a valódi ezüst.

**Ferencs atyák mint légóltalmi
tűzoltók.** Mélyen megható módon vet-
ték ki részüket a pesti ferencs atyák
a legutóbbi éjszakai légítámasz kiár-
elharító munkáiból. A százados rend-
ház és templom ugyan maga is su-
lyosan megsérült, a ferencs páterek
azonban azonnal elhagyták óvóte-
lyüket, amint a szembenlévő bérház
telítálatot kapott. A tartományfő-
nök vezetésével vízesvödrökkel és
homokzsákokkal rohantak az égő
házba s míg a hivatásos tűzoltók
megérkeztek, még a légítámasz
alatt megfeszített erővel dolgoztak
az elharapodzó lángok megfékezésé-
sén. A tűz eloltása után a súlyosan
sérült bérház lakói lelkes tüntetést
rendeztek a hős papok mellett, majd
másnap testületileg vonultak át az
atyák templomába, hálaadásra.

Tengeri ütközet — rádióparancsra.
Már az első világháborúban is nagy
szerepet játszottak a tengeralattjárók,
azonban ténykedésük mindig csak egyes
hajóegységek megtorpedőzésára szorít-
kozott. Bauer admirális, a híres
„Deutschland” tengeralattjáró parancs-
noka ugyan már akkor felhívta a figyel-
met arra, hogy a rádió segítségével na-
gyobbmértű hadászati sikereket is el-
 lehet érni tengeralattjárókkal, azonban
ötlete csak most került kivitelezésre.
Ma már egy külön erre a célra szol-
gáló Telefunken adóállomás irányítja a
tengeralattjárók hadmozdulatait. A leg-
különbözőbb irányban cirkáló tenger-
alattjárók egyszerre kapják a rádióüta-
sítást, hogy hol kell támadást intézni
egy hajókaraván ellen. Így rövid idő
alatt összegyűlhetnek a tengeralattjárók
és egységesen indítják meg a támadást
az ellenség ellen.

**Tizezerpengős jutalom a bankcsalók
nyomravezetőinek.** Három héttel ezelőtt
a Magyar Általános Hitelbankban —
mint megírtuk — két jólöltözött fiatal-
ember hamis hitellevéllel 200.000 pengőt
vett fel a Magyar Rádiógyár terhé-
re. A nyomozás azóta is folyt és a
bank igazgatósága most 10.000 pengőt
helyezett letétbe a főkapitányságon az-
zal, hogy ezt az összeget a nyomrave-
zetőknek fizessék ki.

**Jugoszláv emigránsokat tartóztattak
le Svájcban.** A semleges Svájc területén
hivatalos megállapítások szerint körül-
belül 80.000 önkéntes száműzött — nagy
részét politikai emigráns — tartózkodik.
A svájci szövetséges kormányának sok-
szor vannak nehézségei ezekkel az ide-
gen csoportokkal. Különösen azokkal,
akik az egykori jugoszláv állam terüle-
téről menekültek oda politikai okokból.
Bernben még ma is működik a régi ju-
goszláv követség és ennek védelme a-
latt ezek a politikai emigránsok sok e-
setben olyan működést fejtettek ki,
amely szükségessé tette az erősebb
eljárást. A szövetségi főügyesség ren-
deletére több letartóztatás történt. A
jugoszláv emigráns-csoportok ugyanis
két pártra oszlanak és néha fegyverrel
is küzdöttek egymás ellen. Ezenkívül
összeköttetésbe léptek a svájci balol-
dali politikai áramlatokkal és meg nem
engedett hírvető eszközöket használtak
fel. A svájci kormány most szigorú
rendszerint szabályokat kezd a visszaélések el-
len.

A német röntgenkocsi jelentősége.
A német üzemek alkalmazottainak
egészségügyi gondozása az utóbbi
esztendőben nagymértékben emelke-
dett. Az üzemeket látogató röntgen-
kocsik a Birodalom üzemi alkalma-
zottai körében közismertek. Ma máj
kétséget kizáróan megállapítható,
hogy a röntgenkocsiknak köszönhe-
tő a német munkásság egészségügyi
helyzetének javulása és az esetleges
bajok gyors orvoslása. Egyetlen rönt-
genkocsi segítségével egy év lefor-
gása alatt 200.000 férfi és női üze-
mi alkalmazottat vizsgáltak meg,
amely alkalommal minden esetben si-
került a betegség kezdeti stádiumát
felismerni és a bajt orvosolni.

**Emléklapot kapnak a hősi halottak
hozzátartozói.** A honvédelmi minisz-
ter rendeletet adott ki, amely szerint
azoknak a hősi halottaknak hozzátar-
tozói, akiknek halotti anyakönyvé-
ben a „házáért hősi halált halt” be-
jegyzés szerepel, emléklappal látan-
dóik el. Emléklapot csak hadiözvegy,
hadiárva, vagy legközelebbi hozzátar-
tozó kaphat. Az emléklap kiadá-
sával egyidejűleg a csapattest pa-
nacsónka napipanacsban emléke-
zik meg a hősi halott érdemeiről és
kittüntetéséről. Az emléklapot a hoz-
zártartozóknak ünnepélyes keretek
közt adják át.

A németek feltalálták a mesterséges
koffeint, vagyis a kávé ízének és illa-
tának mesterséges uton való pótlását.
Mint most egy német vegyészeti szak-
lap közli, ennek az új anyagnak, amely
tökéletesen pótolja a kávé, egyik lé-
nyeges alkotórésze egy olyan savféle-
ség, amit viszont a legkönnyebben a
kigyók és egyéb csuszó-mászók szer-
vezetében találhatók. Itt van tehát a
legújabb technikai csoda: kigyóból ka-
vét készíthetünk!

Német légharító lövegek a nyugati arcvonalon

ASSZONYOK ROVATA

Vitaminok a magyar konyhában

A háborús idők sokkal jobban a táplálkozás felé irányították a figyelmet, mint az békekorban történt. A háziasszonyoknak minden ügyességére, leleményességére szükség van, hogy a nehezen megszereshető élelmiszerekből a heti ételnapot összeállítani tudják. Az élelmiszerek megszerzésén kívül nagy gondot jelent az is, hogy milyen módon gazdálkodjanak a készletekkel. Ugy kell beosztani az élelmiszereket, hogy a tápláló anyagokat mindenképp megkapja, úgy kell kiválasztani azokat, a szervezetnek okvetlenül szükséges tápanyagok rendelkezésére álljanak.

Az élelmiszerek e körül van a legkényesebb kérdése, mert bizony nem mindig áll rendelkezésre az, amire éppen nagy szükség volna.

Eppen ezért fontos, hogy a háziasszony tudja milyen élelmiszerekre van a szervezetnek szüksége és azokat igyekszik beszerezni, ha mód van rá, tartálékolni.

Hogy milyen tápanyagokra van legjobban szüksége a szervezetnek, azt az orvostudomány állapítja meg.

Az utóbbi években különösen nagyot fejlődött a táplálkozás tudománya és a tudósok serege sietett felfedezéseivel az emberiség segítségére. Az új felfedezések lényegesen módosították a táplálkozásról alkotott eddigi felfogásunkat. Különösen a vitaminkutatások hoztak sok meglepetést és új igazságokat. Kiderült elsősorban, hogy a szervezetnek kevesebb fehérje van szüksége, mint eddig hitték, tehát kevesebb zsírral is beéri a szervezet, míg más anyagok hiányában már megbetegszik.

Az kétségtelen, hogy a magyar konyha a világ legízletesebb konyhái közé tartozik, dus és igen változatos élelmiszert ad, de orvosi szempontból sok esetben nem ideális. Elsősorban azért, mert túlságosan zsíros és fűszeres, a sok fehérje: hús, sajt és a tojás fogyasztása növeli a bomlási termékeket és a lerakódások könyvényű kövesedéseket idéznek elő. Ez a félelem csupán azokra a kevesekre vonatkozik, akiknek a mai világban is attól kell tartani, hogy egészségük rendje megbomlik a sok hús, tojás és zsíros anyagok fogyasztásától.

Egy nagyon fontos szempont a táplálkozásnál, hogy a konyhán ne semmisüljenek meg a vitaminok, amelyekre a szervezetnek nagy szüksége van.

Az erős sütés és főzés következtében, sajnos, nagyon értékes tápanyagok semmisülnek meg és így a káros konyhai beavatkozások elhagyásával vissza kell térni a természet rendjéhez. Az ember ugyanis nemcsak a félig nyers, hanem a nyers ételeket is megemészti és sokkal több táplálékot szerez a nyers anyagból.

Mind ezek ellenére fontos, hogy a szervezet a napi szükséges zsíradékot megkapja, mert csak így szerezheti meg a zsírokban oldódó vitaminokat, az A. és D. vitamint.

A táplálkozásnál a szénhidrátoknak is igen fontos szerepe van. Ezeknek legnagyobb része keményítő, mely a lisztben, kenyérben, burgonyában és különböző főzelékekben van meg. Megtalálható a cukorban is. Ásványi anyagokból a sóra van a legnagyobb szükség, 5 gr. a napi szükséglet, több már ártalmas az embernek. A sok sóval megtehető az emberek.

Az emberi szervezet, mint ismeretes, 60 százalékban vízből áll és így fontos a víz, melyből naponta fél liter kell.

A szervezetnél a legfontosabbak egyike a vitaminellátás zavartalan-sága. A magyar konyha sokféle vitamintadó anyaggal rendelkezik: salátákkal, főzelékekkel, gyümölcsökkel.

Az A. vitamin megtalálható a sárgarépa-ban, a petrezselyemben, a tejben.

A D. vitamin nyers paradicsomban, vajban, tojás sárgájában, halakban, szardiniában.

A D. vitamin jelenléte nagyon fontos a gyermekeknek, mert ez erősíti a csontrendszert és így elkerüli az angolkórt.

Az R. L. vitaminnal főleg az idegrendszernek van nagy szüksége, ez megtalálható a buza és rizs héjában, az élesztőben, ezért van az, hogy a korpás kenyér táplálóbb, mint a fehér.

A B. vitamin a borsóban, parajban és borjúmájban fordul elő.

A vízben oldódó C. vitamin csak friss növényekben található meg és zöldségben, paprikában, retekben, csipkebogyóban, valamint vörös káposztában: a burgonya is tartalmaz C. vitamint, de igen kevés mennyiségben. Elpusztul a konyhán a főzés, sütés alatt.

A téli hónapok fáradtságérzetét a C. vitamin hiánya okozza és a C. vitamin hiánya következtében lesz hajlamos a náthára.

A C. vitaminnal egészséges embernek két citromban lévő C. vitaminnal van szüksége, lázas vagy nehéz testmunkás embernek kétszeres C. vitaminnal van szüksége.

Az orvosi megállapítás szerint a gyermekeknek naponta legalább három deci tejet kellene fogyasztani és szükséges a főzelék és a yers gyümölcs.

A táplálkozás egyszerűsítése során inkább a növényi táplálék felé kell fordulni, de hangsúlyozzák, hogy nem mellőzhetők az állati eredetű tápanyagok sem.

A háborús táplálkozás terén így találkozik a gondos háziasszony az orvosi tudománnyal és kezdik betámasztani, hogy a konyha tulajdonképpen pártatlan, ahol nagy szakértelemmel kell vezetni a munkát, hogy elkerüljék a szervezet tökéletes rendjét biztosító ételek a táplálék, izetek és hasznosak legyenek.

helyreállítható pályaudvari berendezéseket és főleg a vasuti hidakat bombázzák. Ezeknek elrombolása ugyan nemcsak tetemesebb kárt jelent, mint a szabad sínpálya felszaggatása, hanem helyreállításuk is lényegesen több munkával jár és több időbe kerül. Azonban a gyakorlatból azt is megállapíthatjuk, hogy bármilyen rombolást végeztek is az ellenséges bombázók a vasuti berendezésekben, általában 48 óra múlva a forgalom ismét megindul a bombázott részeken is.

A SINFELSZAGGATÓ GÉP

A vasutrombolásnak különösen akkor van óriási fontossága, amikor az egyik fél hátrahúzódik és területeket kénytelen bizonyos okokból feladni. Ilyenkor elsősorban fontos a ténykedés az, hogy a hátrahagyott területen a vasutvonalak használhatóan állapotban kerüljenek az előnyomuló ellenség kezébe. Az ellenség előnyomulását lényegesen meglassítja az, ha a sínek mindennemű fel vannak szaggatva, használhatatlannak és az előnyomuló csapatok egy idő múlva utánpótlás nélkül maradnak.

Bebizonyult, hogy nem elég, ha a hátrahagyott területen a vasuti síneket felszedik, a pályaudvarokat felrobbantják, mert a másik fél vasuti alakulatai aránylag igen gyorsan le tudnak rakni új sínpárokat, helyre tudják állítani a berendezéseket és a forgalom hamarosan megindulhat. Ezért tehát olyan megoldást kerestek a harcok fele, hogy a hátrahagyott területen a sínpályát teljesen el tudják rombolni, úgyhogy azt csak a legnehezebb módon lehessen helyreállítani. Erre a célra szolgál a sínfelszaggató gép. A sínfelszaggató gép egy vasuti kocsi szerű hatalmas, sarló alakú, erős acéltest, melynek a felső oldala élesre van köszörülve. Az éles acéltest a kocsiközépre úgy van beépítve, hogy egy állítókerék segítségével a kocsit a táplálék szintjére állíthatjuk. A sínfelszaggató kocsi egy vagy két mozdony húzza, azonnal tartozik a szerelvényhez még egy szerelvény kocsi is. A sínfelszaggató szerelvény azon a sínre, melyet rombolni szándékoznak, nagy sebességgel halad és amikor a sínfelszaggató kocsi éles sarlóval a szaggatókerék segítségével lecsúsztatja. A nagy sebességgel haladó éles sarló bekapja a táplálékot és azokat menet közben kettészeli. Ahol a sínfelszaggató gép elhalad, ott nemcsak a táplálékot teszi tönkre, vágja ketté, hanem az állítókerék, töltést is erősen megrongálja. Így tehát nemcsak bizonyos pontokon lehet megrongálni a sínpályát, hanem egész hosszúságukban használhatatlanná lehet tenni a vasuti síneket.

A sínfelszaggató gépet visszavonulásakor kellő időben kell bevetni, mert ha túl korán felszaggatjuk a síneket, akkor előfordulhat az a helyzet, hogy a saját szerelvényünk esetleg nem tudnak a már elromlott pályán csak akkor lehet sínfelszaggató; végzetlen, amikor a saját erők zöme elfogytán hátrább új állásokat és a visszahúzódnak megvárni, így a sínpályára nincs tovább szükség. Gyakran előfordul az is, hogy a sínfelszaggató gép kezelői ellenséges tűzben végeztek nehéz munkájukat, mert a síneket csak az utolsó pillanatban lehetett helyreállítása igen sok idejébe és munkájába kerül az ellenségnek.

Hogyan dolgozik a sínfelszaggató gép?

A mai háborúban, amikor a hatalmas anyagszállítási óriási mennyiségű hadianyagnak, lőszernek, élelemnek és egyéb felszerelésnek utanszállítását teszik szükségessé, a vasuti szállításhoz igen nagy fontossága. Lőszer, élelem, utánpótlás nélkül a legbátrabb katona sem tud eredményt felmutatni, éppen ezért a hadműveletek kimenetelét szempontból az utanszállítás döntő tényező. Akármennyire is fejlődött a tengeri és légi szállítás, sem a gépkocsi, sem a repülőgép nem tudja a vasutal felvenni a versenyt, ha a tömegszállításról van szó.

MIÉRT ROMBOLJÁK A VASUTAKAT

A harcok fele egymás utánpótlását minden eszközzel megakadályozni igyekeznek, hogy ezáltal a küzdő csapatok fegyverben, lőszerben, élelemben hiányt szenvedjenek és így azoknak ültöltéppessége csökkenjen. Természetesen a harcban álló felek azokat a szállító eszközöket igyekeznek elsősorban rombolni és használhatatlanná tenni,

melyek a legnagyobb teljesítményűek és így a legnagyobb nehézséget okozzák a másik fél utánpótlási forgalmában. Minthogy pedig a vasut járása az utánpótlásban a legfontosabb szerepet, kézenfekvő, hogy a harcban álló felek egymás vasutvonalait, vasuti berendezéseit igyekeznek használhatatlanná tenni. Ez az oka annak, hogy az arcvonalak mögötti terület vasuti berendezéseit, a síneket, pályaudvarokat, rakodókat, hidakat szüntelenül bombázzák, rombolják. Általában azonban megállapítható, hogy amilyen könnyű a vasuti berendezéseket bombátámadásokkal rombolni, aránylag éppen olyan könnyű az okozott rombolások helyreállítása is.

Igy például igen könnyű a síneket a nyílt pályán néhány ledobott bombával megszakítani, azonban az ilyen rombolást a vasutépítő alakulatok egy-két órán belül ki tudják javítani. Nyílt pályán éppen ezért nem történnek a pályatest ellen bombátámadások, hanem az ellenséges bombázók a nehezebben

Páncélgránátosok rohama a keleti arcvonalon

SPORT

Gyenge küzdelmet hozott a vasárnap sporija Zomborban

A MOVE ZTK 8:1-re verte a Petróczi SC-t

A hosszantartó délelőtti riadó miatt gyorás késéssel vonult pályára a két csapat.

Zomborban mindenki azt hitte, hogy a petrócziek legalább is egyenrangú csapattal állnak ki a szép vasárnapi sport reménye vagy 1000 embert vonzott ki a városi sporttelepre.

A játék nem igazolta a várakozást. Habár mindvégig a zombori csapat volt fölényben, összjátékot ennél a csapatnál is alig láttunk. A mérkőzés eredményét kifejező gólarány inkább a zombori csapatok egyéni teljesítménye volt, mint összjáték következménye.

Körülbelül a 20. percben esett az első gól, amelyet Horváth II. szerzett a zomboriaknak. Ugyancsak ő értéke-

sített egy 11-es pompás lövéssel, majd a féldő végén Mócs gyönyörű íveléséből született a harmadik gól is 3:0.

A második féldő tanyha zombori lámadással indul. Egymásután hullanak a labdák a petrócziek hálóiba, minden kombinatív játék nélkül is. A ZTK biztos a győzelemben, nem küzd már semmiért. Góljai szinte mellékesen születnek meg. A mezőnyben alig néhány játékosra figyel a közönség, a MOVE csapatából a két tartalék: Jakab II, és Kolovics, a petrócziek közül pedig Májtyényi érdemelnek ki elismerést.

A 8:1 arányú győzelem sem fejezi ki a MOVE ZTK teljes fölényét és azt a nivőkülönbséget, amellyel a petróczi csapatnak fölötte áll.

Irógép, varrógép és kerékpár, valamint kerékpár belsőgumi és autógumihégesztést, szakszerű javítást vállalok

Link János

műszerész. — ZOMBOR Telefon: 487
Trefort utca 4.

Zombori SE--Bezdáni SE 4:1 (1:1)

A Zomborba rándult bezdániak 4:1 arányos vereséggel tértek haza. Mindkét csapat váltakozó, csapkodó formát mutatott. A játék folyamán sok a gólok hoztak valami élénkséget a játéko-

sók közé, a zomboriak közül Steiner 2, Villám és Matos pedig 1-1 gólt lőttek. A bezdáni csapat legjobb játékosa Kiss volt.

Topolya-Zombori MÁV 4:4 (3:0)

500 főnyi közönség előtt. Siket úvidéki játékezőtő bíráskodása mellett folyt le a KB találkozó során a Zombori MÁV—Topolya mérkőzés.

Az első féldőben Topolya úktált erős tempót, féldő után a zomboriak

voltak jobbak. A döntetlen eredmény híven fejezte ki a két csapat erőviszonyát.

Góllövők voltak Huszár (2), Tóth, Veres, illetőleg Fenyvesi, Balázs, Rind és Kokrehel.

Elmaradt a hentések és pákek hnmoros mérkőzése

Nagy érdeklődés előzte meg a vasárnapi bajnoki mérkőzés utánra tervezett hentések és pákek találkozóját. A szakmai szurkolók teljes létszámmal kivonultak a különös meccsre s nagy szomorúsággal vették tudomásul, hogy csapataik az előrehaladott idő miatt nem lépnek pályára.

Roszmájukak szerint titokban azért kedélyes kugliparti keretében mégis összemérték erejüket derék iparosaink. Az eredményt — az elfogyasztott sö-

rök és borok literjeit — a közbejött 8 órai záróra miatt nem lehetett megállapítani.

Ujvidék nagy gólarányú vereséget szenvedett

AZ NB I. EREDMÉNYEI
Kispest—Ujvidék 7:0 (3:0)
Nagyvárad—Debrecen 2:0 (1:0)
Szeged—Ferencváros 1:1 (1:0)
Gamma—SalBTC 0:0

A kispáncéltörőt megmenti a hűséges Botond

Keleti arcvonal, nyár végén.

Ezek a legfeszültebb pillanatok. Egyelőre még csend van. Lapulunk mindannyian a magunk helyén: a parancsnok legelől, a lövészek a lövészgödörökben, a tüzerek az ágyuk mellett. Kis dombról figyeljük a három-négyszáz méterre sötétlő erdőt és a kis tanyát. Idegeink pattanásig feszülnek. Érezzük, tudjuk, odaát ugyanígy figyel, kutat, les az ellenség.

S eldördül az első páncéltörő

ágyunk. A kis tanya, előttünk már tüzet is kapott. Onnan surrant ki tegnap az esti szürkületben egy orosz páncéltörő. Ma hajnalban pusztulnia kell az ellenségnek!

Ujabb lövések: minden célzásunk talál. Hat páncéltörő ágyunk sorakozott itt fel a kis dombocskán. Pompás innen a kilövés.

A páncéltörő század parancsnoka az egyik ágyut hirtelen jobbra fordítja, mert gyanús mozgást látott meg látcsövén.

Onnan máris villan valami: ellenséges tüzgép torkolattüze.

„Irányzék ezerszáz. Csövet kicsit félbalra! Tűz!” — hallom. S rögtön utána: „Talált. Fiam! Talált!”

Ujra csend.

Ne tudom, hány óra lehet, órára akarok pillantani. Hirtelen pokoli tűz támad. Vágódk le a földre, halom, többen is kiáltják: „Gránátvető! Gránátvető!”

Egy közeli gödör felé mászok. Belebujok. Jó mély, egészen eltakar. Érzem a gránát szelét, mikor odakint kiáltják:

„Százados ur! Elrekedt itt az ágyu, nem bírják kihuzni!” — Ot löveget a bolsevista tűz megnyitása pillanatában már más, rejtettebb tüzelőállásba huztak, de egy, éppen amely hozzám legközelebb működött, befeneklett a homokba.

„Ki kell hoznunk, fiuk!” — hallom a feleletet. „Ha otthagyjuk, kilövik. Maczkó őrmester menjen a kötélért, Botond előre!”

Már berreg is a mögöttünk talán tizméterre kanyargó uton visszafelé a kis, megbízható Botond, a páncéltörő ágyuk vontatója. A heves tüzből rákötik a kötelet az ágyura, kiemelik a talpat, s már indít is a gépkocsivezető, de ekkor egy újabb gránát csap közénk, egy ordítás, s kifordul a vezető az ülésből. Gyomorlővést kapott. Ujabb lövés: a Botondot éri találat. Maczkó őrmester felnyalabolja a vezetőt, s a kormányhoz ugrik, s mint a részeg, támolyog vissza a sebzett Botond.

Leghevesebben félballról lönek bennünket. Abban az irányban is áll egy kicsi ház. Szörnyű jajveszékélés hallatszik onnan. Már lángokban áll a ház, egyre nagyobb a füst, amit a szél ránttakargat.

Időnként egy-egy páncéltörő ágyu is lövi a dombunkat. Lábam teljesen elzsibbad. Nem bírok más testhelyzetet felvenni. Lefog a heves tüzesztelenség lenne bárkinek is kidugni a fejét.

„Harcokcsitámadás — mondja valaki nyugodt hangon az egyik lövészgödörben.

„Nem!” — feleli egy másik hang szintén egy lövészgödörből. „A másik Botond jön az ágyuért!”

Nagy kinnal-bajjal hátrafelé fordulok s látom, csakugyan: jön nyugodtan a Botond. Most egy meglőtt tehenet kerül éppen. Jól álcázták, zöld gallyakkal tűzdelték tele.

„Senki ne mozduljon!” — hangzik a parancs. „Maczkó őrmester előre a kötélért!”

A domb alján centimétereket haladva küzd magát előre. Ingujja feltűrve, sisak nincs a fején. Kitágult szemmel csuszik előre. A százados kuszik utána.

Állandóan ugyanazt a mondást ismétlem szinte öntudatlanul, amit az újoncokban tanultam: „A harcok fegyverét önmagánál is jobban szereti, ápolja, s bizik abban...” Igen, igen. Még egy mozdulat, s már el is éri. Odaátrol nem hangzik semmi. Csend terül ránk. Kifogyott úgy látszik, a lövész odaát. Már feszül a kötéll, de ebben a pillanatban több gránát csapódik közénk, s a gépkocsi köré. A zavaró tűz veri a Botond körül az utat, amíg csak el nem tűnik a bokrok között.

De az ágyu a mienk.

Dr. vitéz Dezséry Endre.
haditudósító.

FILM

TURUL FILMSZÍNHÁZ

Az ellopott titok

a címe a Turul Filmszínház következő műsorra kerülő darabjának, mely egy izgalmas kómtörténet. Landi professzor rendkívül új robbanószert fedezett fel és bemutatja az első kísérleteket. A találmányt az állam vásárolja meg. A felhaláló este Leroux kisasszonnyal, a munkatársával egy szórakozóhelyen van. Mire hazaérnek, a nazyértékű találmányt ismeretlen tettesek ellopták. Megindul a nyomozás, melybe a kémelhárító két legügyesebb tagja is bekapcsolódik. Tudják, hogy egy nemzetközi bandával állanak szemben, ezért minden elővigyázati intézkedés megtörténik. Leroux kisasszony váratlanul eltűnik és ezért minden gyanú ráterelődik. Az egyik kémelhárító tiszt sehol sem tud ebbe belenyugodni, mert szereti a lányt és becsületük ismeri. Leroux kisasszonyt a banditák elrabolták és egy hajón fogvatartják, mivel a leírását ellopták, de a keverési arányt nem ismerik és így Landi munkatársánál akarják rákényszeríteni, hogy a titkot elárulja. Itt kezdődik a tulajdonképeni bonyodalom, mely sok érdekes izgalmas jelenetet visz a kibontakozásig. Keddtől—csütörtökig vetítik.

APRÓHIRDETÉSEK

FÉRFIFODRÁSZ SEGÉDET azonnal felvesz özv. Vidákovits Károlyné Zombor, Trefort utca 3.

ESŐKÖPENY, impregnált, jó minőségű, alig használt utányosan eladó. Deák Ferenc-körút 4 szám.

JÓRAVALÓ, szorgalmas, 18 év körüli lányt, egésznap házmunkára, reggel 7 este 6-ig, jó fizetéssel, azonnal felveszek. Érdeklődni: Vadászskürt Irodájában. a-1394

ELADOK ÉS VESZEK fehérneműt, kézimunkát, posztófüggönyt, ruhát. Ugyanott egy ágy és szekrény eladó. Remlinger Aranka kézimunkaüzlet, Zombor, Flórián utca 5. a-1377

FÉRFIFODRÁSZ, idősebb segéd keres megfelelő elhelyezkedést. Érdeklődni: Kunics Miklós, Gárdonyi Géza utca 9. a-1373-1

VIZSGÁZOTT FÜTŐT azonnaira, al landó munkára felvesz Udvari Ottó és Tsai, harisnyagyár, Apatin. a-1398

ÁLLAM ITISZTVEISELŐ házaspár bu torozott szobát keres, konyahasználat tal. Cím a kiadóban. a-1395-1

FIZETŐPINCÉR azonnali belépésre felvétetik, Zombor, Zrinyi utca 4 vendéglő. a-1397-1

KOKSZOT veszek bármilyen mennyiségben. Ajánlatot kérek Vadászskürt szálloda fodrászüzletébe. a-1396-1

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Kistemető utca 26 alatt. a-1399

MÉLY GYERMEKKOCSI, kifogástalan állapotban eladó. Cím: Csibás Benő utca 3 az udvarban. a-97.

Hirdessen a „Délvidékben”

A kiadásért felel: Illés Sándor. — Nyomatott Bónyák József körforgógépén, Zombor.